

Socialnämnden

Kallelse

Nämnd	Socialnämnden
Datum och tid	2020-06-17, kl.10:00
Plats	Gröna sammanträdesrummet, Socialförvaltningen, Östhammar
Sekreterare	Fitim Kunushevci
Ordförande	Lisa Norén (S)

Ärendelista

1. Personärenden	2
2. Fastställande av dagordning	2
3. Redovisning av delegationsbeslut	3
4. Information och anmälningsärenden juni och juli 2020	4
5. Ekonomisk uppföljning per maj 2020	5
6. Remiss av policy och riktlinjer för kommunens arbete och beslut som påverkar barn	6
7. Höjning av habiliteringsersättning	8
8. Information om Närvårdsarbetet och nära vård 2030	10
9. Rapporter från socialnämndens ledamöter och ersättare	10

Socialnämnden

1. Personärenden

Handlingar delas ut under sammanträdet.

2. Fastställande av dagordning

Socialnämnden

Dnr SN-2020-31	Dpl 904
Dnr SN-2020-32	Dpl 904
Dnr SN-2020-33	Dpl 904

3. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Redovisning av delegationsbeslut godkännes.

Ärendebeskrivning

Föreligger delegationslistor:

1. Arbetsutskottets protokoll 2020-06-03.
1. Arbetsutskottets protokoll 2020-06-17.
2. Beslut i vård- och omsorgsärenden 2020-05-01 t.o.m. 2020-05-31.
3. Beslut i individ- och familjeomsorgsärenden 2020-05-01 t.o.m. 2020-05-31.
4. Beslut i övriga ärenden registrerade 2020-05-01 t.o.m. 2020-05-31.

Beslutsunderlag

- Delegationslistor i delegationsmappen
- Handlingar i sekretessmappen

Socialnämnden

Dnr SN-2020-2

Dpl 904

4. Information och anmälningsärenden juni och juli 2020

Föredragande: Tf. socialchef Lisbeth Bodén

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ärendet omfattar muntlig information från socialförvaltningens tjänstemän, skriftlig information som nämnden tar del av via sitt digitala arbetsrum och skriftlig information som omfattas av sekretess och som redovisas i pärm.

Ärendets behandling

Muntlig information från socialförvaltningens tjänstemän under arbetsutskottets sammanträde 2020-06-03:

- Verksamhetsområdeschef Myndighet VoO Agneta Rönnkvist informerar om inkommande förelägganden från Förvaltningsrätten i Uppsala angående ansökta straffavgifter för ej verkställda gynnande beslut.
- Administrativ chef Torbjörn Nyqvist informerar att ekonomiska nyckeltal för Sveriges kommuner 2019 har publicerats i Kolada.
- Tf. socialchef Lisbeth Bodén informerar om sommarplanering och tidsbegränsat särskilt lönetillägg vid brist på semestervikarier för sjuksköterskor under vecka 26-33 2020. Beslut om att inga hyrsjuksköterskor kommer att tas in under sommaren.
- Tf. socialchef Lisbeth Bodén informerar att organisationsförändring för socialförvaltningen kommer börja implementeras 15 augusti. Medarbetare som inkluderas in i sektorn verksamhetsstöd flyttas organisatoriskt över från och med 1 januari 2021.
- Tf. socialchef Lisbeth Bodén informerar om projektet "Sunt Arbetsliv" i syfte att öka friskfaktorer och minska sjuktal, bidra till chefsstöd samt bidra till fortbildning i ledarskap.

Socialnämnden

Dnr SN-2020-18

Dpl 042

5. Ekonomisk uppföljning per maj 2020

Föredragande: Administrativ chef Torbjörn Nyqvist

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisas ekonomisk uppföljning per maj 2020.

Socialnämnden

Dnr SN-2020-72

Dpl 719

6. Remiss av policy och riktlinjer för kommunens arbete och beslut som påverkar barn

Handling A

Föredragande: Tf. socialchef Lisbeth Bodén

Förslag till beslut

Socialnämnden yttrar sig i enlighet med förvaltningens förslag, daterad 2020-06-03.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Mot bakgrund av införandet av barnkonventionen i svensk lag beslutade Kommunfullmäktige att ge en arbetsgrupp uppdraget att, Ta fram förslag till en kommunövergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och implementeras i kommunens alla förvaltningar samt hur arbetet ska utvärderas.

Rutinen för barnkonsekvensanalyser behöver ses över och tydliggöras så att det tydligt framgår att barn/ungdomar ska tillfrågas i en barnkonsekvensanalys.

Arbetsgruppen har delat upp uppdraget i två delar; förslag till policy och riktlinjer som innehåller anvisningar om implementering, uppföljning och utvärdering samt stöd till verksamheterna som ska implementera ett tydligare arbetssätt utifrån barnkonventionens regelverk. Genom implementering enligt policyn och riktlinjen ser arbetsgruppen att barnkonventionen förverkligas i kommunen. Stödmaterialet som har tagits fram innehåller även enklare utbildningsmaterial. Stödmaterialet har inte bifogats beslutet eftersom materialet är valbart för verksamheterna då förankringen av policyn och riktlinjerna bör anpassas av ansvarig chef utifrån verksamhetens förutsättningar.

Syfte

Riktlinjerna är framtagna för att underlätta arbetet med förverkligandet av policyn och i syfte att uppfylla barnkonventionens krav. Utgångspunkten är att underlaget ska användas av samtliga verksamheter i kommunen som ett led i att förverkliga barnkonventionen i det dagliga arbetet och i de beslut som fattas och som påverkar barn.

Ärendets beredning

Ärendet är framtaget av en arbetsgrupp med representanter från samtliga förvaltningar i kommunen. Gruppen har tillsatts av kommunledningen. Underlaget har kommunicerats med

Socialnämnden

elevråd på kommunens gymnasium samt samtliga högstadieskolor. De synpunkter som inkommit har beaktats.

Finansieringsarbetet finansieras inom respektive förvaltnings ordinarie budget.

Beslutsunderlag

- Policy och riktlinjer för arbete som berör barn
- Kommunikationsplan

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Malin Arrendell (ärendets handläggare)

Dnr SN-2020-75

Dpl 735

7. Höjning av habiliteringsersättning

Föredragande: Administrativ chef Torbjörn Nyqvist och utredare Oskar Johansson

Förslag till beslut

Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att göra en utbetalning av extrapengar med åtta kronor per arbetsdag via utförare till deltagare i daglig verksamhet LSS under 2020.

Höjningen med åtta kronor finansieras av statsbidrag för habiliteringsersättning och är därmed en engångsersättning kopplad till statsbidraget.

Ersättningen betalas ut retroaktivt från 2020-01-01.

Ärendebeskrivning

Den som deltar i daglig verksamhet har rätt till habiliteringsersättning. Nivån för ersättning fastställs i tillämpningsanvisningarna som antogs av nämnden 2017. Ersättningarna kopplades genom beslutet till prisbasbeloppet.

Minst 4 timmar/ dag	0,1 % av prisbasbeloppet
2- 4 timmar/ dag	0,07 % av prisbasbeloppet

2017 uppgick ersättningen till 46 kr om dagen för deltagande över fyra timmar. För deltagande på mellan två till fyra timmar sattes ersättningen till 32 kr. I dagsläget uppgår ersättningen till 47,3 respektive 33,1 kr.

Det är nu möjligt att söka statsbidrag för en höjning av habiliteringsersättningen och förvaltningen har därför rekviderat 216 000 kr i statsbidrag för 2020. Medlen kan användas för 2020 och eftersom att pengarna bara kan användas under 2020 bör ersättningen räknas upp från 1 januari och utbetalas retroaktivt. Det har tidigare funnits motsvarande statsbidrag under några år men det är inte känt hur vida statsbidraget kommer att fortsätta att finnas under fler år. En höjning kan därmed innebära en nettokostnadsökning för habiliteringsersättningen när statsbidraget försvinner, förutsatt att inte ersättningen sänks.

Kostnad

Socialnämnden

Kostnaden beräknas till ca 27 000 kr per höjd krona vid full närvaro (120 deltagare*225 arbetsdagar) men eftersom det råder en relativt stor frånvaro inom daglig verksamhet uppskattas den faktiska kostnaden till några tusen lägre. Således finns det inom de rekvirerade medlen ett utrymme för att maximalt höja ersättningen till 8 kr vid full närvaro.

I dagsläget utbetalar utförarna habiliteringsersättningen utifrån egen kassa. Rekvirerade medel fördelas på utförarna utifrån faktisk ökad kostnad. Medlen kommer att utbetalas till utförarna i januari 2021 efter att utförarna redovisat årets närvaro. Medel som inte förbrukats kommer därefter återbetalas till socialstyrelsen.

Beslutet skickas till

Daglig verksamhet egen regi

Samarbetet

Aktivt stöd

Utredare Oskar Johansson

Socialnämnden

Dnr SN-2020-78

Dpl 738

8. Information om Närvårdsarbetet och nära vård 2030

Föredragande: Närvårdsstrateg Maud Johansson

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden informeras om det pågående arbetet med en god och när vård samt projektet nära vård 2030.

9. Rapporter från socialnämndens ledamöter och ersättare

Policy samt riktlinjer för Östhammars kommuns arbete och beslut som påverkar barn.

Tillämpning av
barnkonventionen

Antagen i xxx åååå-mm-dd, § xx

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Kort om barnkonventionen.....	2
POLICY	3
RIKTLINJER för implementering av policy	3
Omfattning och ansvar	4
Utbildning till personal och förtroendevalda.....	4
Systematisera prövning av barnets bästa.....	4
Prövning av barns bästa.....	5
Barnkonsekvensanalys	5
Tydligt uppdrag att driva barn och ungdomsfrågor vad gäller delaktighet och inflytande.....	6
Regelbunden utvärdering av arbetet.....	6

Bakgrund

Barnkonventionen antogs i FN:s generalförsamling 20 november 1989. Sverige ratificerade barnkonventionen 1990 utan några reservationer. Därefter har tre tilläggsprotokoll antagits i FN varav de två första även de ratificerats av Sverige. Sverige valde att, istället för att inkorporera barnkonventionen som helhet, använda en transformeringsmetod vilket innebär att våra lagar ändras och anpassas till barnkonventionens bestämmelser. Tack vare det så finns barnkonventionen redan idag i många delar av vår lagstiftning, t ex Socialtjänstlagen. Från och med 2020 är barnkonventionen i sin helhet införlivad i svensk lag. Barnkonventionen får därmed mer fokus. Mot bakgrund av införandet av barnkonventionen i Svensk lag beslutade Kommunfullmäktige att ge en arbetsgrupp uppdraget att,

- Ta fram förslag till en kommunövergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och implementeras i kommunens alla förvaltningar samt hur arbetet ska utvärderas.
- Rutinen för barnkonsekvensanalyser behöver ses över och tydliggöras så att det tydligt framgår att barn/ungdomar ska tillfrågas i en barnkonsekvensanalys.

Kort om barnkonventionen

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Lagen innebär att konventionens artiklar får högre status som svensk lag. Det åläggs ett större ansvar på till exempel lokala myndigheter och beslutsfattare att tillämpa barnkonventionen så att den får ett större genomslag vid bedömningar och ärenden som berör barn. Barnkonventionen består av 54 artiklar. Artiklarna ska enligt Barnombudsmannen läsas som en helhet.

Rättigheterna i barnkonventionen gäller alla barn och ungdomar upp till 18 års ålder.

Förenta Nationernas kommitté för barnets rättigheter har sammanfattat barnkonventionen i fyra grundprinciper, artikel 2, artikel 3, artikel 6 samt artikel 12.

Dessa grundprinciper är en del av kommunens policy, se nedan.

POLICY

I Östhammars kommun ska barnkonventionens grundprinciper genomsyra alla anställdas och förtroendevaldas utövande:

- Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras
- Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa
- Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling
- Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.¹

Detta innebär att:

All kommunal verksamhet i Östhammars kommun ska alltid analysera barnets bästa i förhållande till ett beslut som direkt eller indirekt påverkar barn före beslutet fattas. Analysen ska utföras i skenet av barnkonventionens fyra grundprinciper.

RIKTLINJER för implementering av policy

Riktlinjerna är framtagna för att underlätta samtliga verksamheters arbete med implementering och efterlevnad av policyn. Riktlinjerna är ett led i att uppfylla barnkonventionens krav.

Den förväntade effekten av att implementera policyn och riktlinjerna i det dagliga arbetet är att barnrättsperspektivet synliggörs och respekteras i såväl beslutsfattande, planering, styrning, uppföljning som i den löpande verksamheten.

Östhammars kommun ska leva upp till barns rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barns rättigheter och inflytande i Östhammars kommun är inte enbart viktiga inom områden där barn tydligt är i fokus, som till exempel förskola, skola och socialtjänst. Rättigheterna ska genomsyra all kommunal verksamhet. Exempel på det kan vara när nya bostadsområden planeras och när nya gång- och cykelvägar ska byggas.

För att Östhammars kommuns verksamheter ska genomföras av en gemensam syn på barnets rätt till delaktighet i beslut som berör den ska dessa riktlinjer tillämpas.

För att arbetet med barnkonventionen ska falla väl ut i samtliga verksamheter krävs ett kontinuerligt arbete, åtagande och vilja att arbeta utifrån barnets bästa.

Även kontinuerlig uppföljning och utvärdering krävs av arbetet för att få fram ett kommunövergripande och enhetligt arbetssätt/metod. Framförallt behövs en acceptans av ett

¹ UNICEF. Barnkonventionen.
<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#kort-version>
(Hämtad 2020-03-13).

förtydligat och förändrat arbetssätt i beslutsprocesser hos medarbetare samt en nyfikenhet och mod att inhämta barns synpunkter vid beslut.

Det behövs många och återkommande insatser och åtgärder för att ett barnrättsperspektiv ska få ett ökat genomslag i kommunen.

Omfattning och ansvar

Dessa riktlinjer berör kommunal verksamhet. Med kommunal verksamhet åsyftas allt arbete som utförs av anställda, förtroendevalda, bolag och stiftelser.

Varje nämnd och styrelse har ett ansvar för att implementera riktlinjerna inom sitt verksamhetsområde samt att regelbundet följa upp arbetet.

Utbildning till personal och förtroendevalda

För att påverka attityder, arbetssätt och förhållningssätt i kommunens verksamheter krävs att kunskapen om barnkonventionen sprids och synliggörs i hela organisationen. Varje chef ansvarar för att höja samtliga medarbetares kunskapsnivå, kartlägga nuvarande arbetssätt, ta fram processer som införlivar barnkonventionens artiklar, policyn och dessa riktlinjer i det dagliga arbetet samt att regelbundet följa upp och rapportera hur arbetet fortskrider. Till stöd (valbart) för detta arbete har ett särskilt utbildningsmaterial, processutvecklingsstöd samt mall för barnkonsekvensanalys tagits fram.

För att inspirera och väcka lusten till förbättrade arbetssätt kan utbildningar i ämnet genomföras, till exempel genom en föreläsning av barnombudsman eller barnrättsexpert. Detta ansvarar respektive chef för att utforma och bekosta.

En förutsättning för att detta arbete ska bli framgångsrikt är att återkommande informations- och utbildningsinsatser genomförs och arbetet utvecklas genom att resultatet av utvärderingar införlivas i det dagliga arbetet. Detta arbete ansvarar respektive chef för att utforma och bekosta.

Systematisera prövning av barnets bästa

Vad som är barnets bästa går inte alltid att ge ett enkelt och entydigt svar på. Barnets bästa som tillvägagångssätt innebär att de beslut som påverkar barn ska föregås av en bedömning av vilka konsekvenser beslutet kan få för det enskilda barnet eller för barn i grupp. Den som fattar beslut ska

- motivera vad barnets bästa bedöms vara,
- beskriva hur prövningen har genomförts,
- beskriva hur barnets bästa har bedömts gentemot andra intressen,
- Om ett beslut tas som inte är i linje med barnets bästa, ska även eventuella kompensatoriska åtgärder redovisas.

All kommunal verksamhet i Östhammars kommun ska alltid analysera barnets bästa i förhållande till ett beslut som direkt eller indirekt påverkar barn före beslutet fattas.

Det innebär att en prövning av barnets bästa ska vara en integrerad del av verksamhetens ärende- och beslutsprocesser. All kommunal verksamhet behöver därför tydliga beskrivningar för hur prövningar av barnets bästa genomförs. Till stöd för detta arbete har det tagits fram en mall för prövning av barnets bästa och barnkonsekvensanalys.

Prövning av barns bästa

En prövning av barns bästa ska utgå från ett barnrättsperspektiv och fungerar som en undersökning där man tar hänsyn till rådande lagstiftning, forskning, synpunkter från beprövad erfarenhet, barns sociala nätverk och barnets/barns åsikter.

1. Barnperspektiv

- Vad säger forskning
- Vad säger erfarenhet och praxis
- Vad säger vuxna runt barnet

2. Barnets perspektiv

- Vilka barn berörs och ska tillfrågas?
- Vad säger barnet självt?
- Har barnet tillfrågats på ett sätt som passar barnet?

Barnrättsperspektiv

Som grund för
bedömning av
barnets bästa

Barnets bästa är ett komplext begrepp, och dess innebörd måste avgöras från fall till fall. Barnets bästa ska tolkas tillsammans med barnkonventionens övriga rättigheter. Begreppet barnets bästa är flexibelt och anpassningsbart. Det bör bedömas individuellt utifrån det berörda barnets eller de berörda barnens specifika situation. Den som fattar beslut ska ta hänsyn till barnets personliga förutsättningar och behov.

I beslut som rör barn som kollektiv måste barns bästa bedömas och fastställas med utgångspunkt i de omständigheter som råder för den grupp av barn det gäller och för barn i allmänhet. I båda fallen bör bedömningen och fastställandet göras med full respekt för rättigheterna i barnkonventionen.

Barnkonsekvensanalys

Mallen barnkonsekvensanalys (bilaga) ska användas vid större förändringar som rör barn. Det kan till exempel gälla framtagande av policydokument och budget, nedläggningar av skolor, byggande av bostadsområden och förändringar i verksamheter.

I en barnkonsekvensanalys tas även hänsyn till andra faktorer som bär vikt i frågan, så som långsiktighet, intressekonflikter och ekonomi.

Tydligt uppdrag att driva barn och ungdomsfrågor vad gäller delaktighet och inflytande.

I Östhammars kommun ska det finnas ett tydligt utpekat ansvar för att driva barn och ungdomsfrågor och som tillsammans med kommunens nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta för att barns och ungas rättigheter enligt FN:s barnkonvention ska respekteras.

I uppdraget ingår att:

- driva på och stödja utvecklingen av kommunens arbete med FN:s barnkonvention
- uppmärksamma att barns rättigheter och intressen tillgodoses i kommunens styrdokument samt granska hur barns rättigheter implementeras
- öka kunskapen om barns rättigheter i alla kommunens verksamheter
- följa upp och regelbundet utvärdera kommunens arbete
- sammanställa kommunens utvärderade arbete i en rapport som presenteras för kommunfullmäktige

Uppdraget omfattar inte handläggning av enskilda ärenden eller att företräda enskilda invånare. Uppdraget ger inte heller befogenhet att överpröva eller ändra beslut som fattats av annan myndighet. Varje nämnd och bolagsstyrelse och stiftelse ansvarar för uppföljning och klagomålshantering inom sina respektive områden.

Regelbunden utvärdering av arbetet

All kommunal verksamhets arbete med att implementera och förverkliga barnkonventionen ska utvärderas genom att kommunens verksamheter årligen rapporterar via kommunens ledningssystem. Sammanställning och analys av inrapporterat underlag ska utföras vart annat år och resultera i en rapport. Rapporten ska redovisas till kommunfullmäktige.

Bilaga Kommunikationsplan till Policy och riktlinjer för kommunens arbete och beslut som berör barn

Vem? (målgrupp)	Vad? (innehåll)	Varför? (effekt)	Hur? (kanal)	När?	Ansvarig
Förtroende- valda	Policyn, riktlinjerna och implementerings-processen	Väl förankrat och tillämpat	Informationsfilm	Från juni	Respektive nämnd säkerställer att alla tar till sig informationen
Förvaltnings- ledningarna, ansvarig för att informationen når samtliga medarbetare.	Policyn, riktlinjerna, implementerings-processen och stödmaterial	Väl förankrat och tillämpat	Presentation på ett ordinarie möte.	Ht2020	BK-gruppen
KLG	Policyn, riktlinjerna, implementerings-processen och stödmaterial	Väl förankrat och tillämpat	Presentation på ett ordinarie möte.	Ht2020	BK-gruppen
Bolag och stiftelser	Policyn, riktlinjerna, implementerings-processen och stödmaterial	Väl förankrat och tillämpat	Presentation på ett ordinarie möte.	Ht2020	BK-gruppen
Barn	Information anpassad efter olika ålderskategorier.	Kännedom om barns rättigheter och att kommunen tar frågan på allvar.	Unicum, elevråd, Samhällsveckan (temadag). Utskick till verksamheter riktade mot barn, förskola,	Ht2020	Barn och utbildnings- förvaltningen/skol- utvecklingsenheten/ ungdomssamordnare

			grundskola, gymnasium med flera.		
Externwebb	Information, Policyn, riktlinjerna	Kännedom om barns rättigheter och att kommunen tar frågan på allvar	Hemsidan	Sommar 2020	BK-gruppen
Internwebb	Policyn, riktlinjerna, implementerings-processen och stödmaterial	Lättillgängligt stöd till medarbetare	Ines	Sommar 2020	BK-gruppen

Socialförvaltningen
Lisbeth Bodén

Yttrande på policy gällande barnkonvention

Yttrande

Det uppdrag som Kommunfullmäktige gav var att ta fram förslag till en kommunövergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och implementeras i kommunens alla förvaltningar samt hur arbetet ska utvärderas.

En policy fastställer de grundprinciper som ska vara gällande för de kommunanställdas agerande i allmänhet eller inom särskilda områden och beslutas av kommunfullmäktige. Riktlinjer beslutas i regel av nämnd eller på förvaltningsnivå.

Socialnämnden anser att dokumentet "Policy samt riktlinjer för Östhammars kommuns arbete och beslut som påverkar barn" behöver arbetas om. I den nuvarande formen är dokumentet rörigt och mycket av det som står under kapitlet "RIKTLINJER för implementering av policy" skulle efter bearbetning kunna ingå i en mer omfattande "Policy för arbetet med barnkonventionen i Östhammars Kommun". Implementering behöver följas av en handlingsplan.

I dokumentet står även att mallen barnkonsekvensanalys ska användas vid större förändringar som rör barn. Socialnämnden vill i detta sammanhang påpeka att även vid mindre förändringar som påverkar barn ska en barnkonsekvensanalys göras. Om mallen endast är till för större beslut bör även en mall för mindre förändringar tas fram.

Socialnämnden föreslår utifrån ovanstående att:

- Förslaget till policy omarbetas helt och att begreppet riktlinje inte används i dokumentet.
- En handlingsplan för implementering tas fram.
- Varje nämnd får i uppdrag att ta fram egna riktlinjer för hur policyn ska implementeras i den egna verksamheten.
- Barn- och utbildningsnämnden föreslår också att en metodhandbok för barnkonsekvensanalyser tas fram.